

ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба диссертатсияи Салямова Дилафрӯз Нарзимуродовна дар мавзуи “Заминаҳои пайдошавии нуқсони лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарафсозии он” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.03 - Педагогикаи коррекционӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия)

Мубрамии мавзуи таҳқиқот

Мубрамияти мавзуи ба ҳимоя пешниҳодшуда аз ҳар бобат қобили қабул ва мақбул буда, он дар рушду пешрафти илми педагогикаи ватанӣ, баҳусус педагогикаи махсус – коррекционӣ ба аҳамияти қалон молик аст. Муҳиммияти баррасӣ ва таҳқиқи масъала дар он ифода меёбад, ки нуқсони нутқӣ омилҳои нугувори психологӣ дошта, боиси сар задани мушкилоти доимӣ дар гуфтор, таъмини муоширати қомил бо атрофиён мегардад ва ҳиссиёти гуногуни дилтангӣ ва озурда шуданро эҷод мекунад.

Дар Консепсияи миллии таҳсилоти фарогир (инклюзивӣ) барои кӯдакони имконияташон маҳдуд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон чунин омадааст: “Консепсияи миллии таҳсилоти фарогир самтҳои асосии рушди таҳсилоти фарогирро (инклюзивиро) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намуда, дар таъмини ҳуқуқҳои баробари кӯдакони имконияташон маҳдуд барои гирифтани таҳсилот мусоидат менамояд”.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон масъалаи мазкур ва чанд проблемаҳои педагогикаи коррекционӣ то ҳол мавриди баррасӣ ва таҳқиқотҳои муназзам ва батартиб қарор нагирифтааст. Тазаққур ҳам медуҳем, ки сухан танҳо ба хоҳири анҷом додани таҳқиқотҳои илмӣ дар ин самт намеравад, зеро дар хонаводаҳо, мутаассифона, кӯдаконе ҳастанд, ки мубталои нуқсони нутқи бада, эҳсоси ранҷу ҳасрат мекунанд. Аз ин лиҳоз муаллиф тасмим гирифтааст, ки таҳқиқи проблемаи ба миён гузошташударо бо дарназардошти на танҳо гузориши масъала, балки ҷустуҷӯ ва бозёфти роҳу равиши бартарафсозии нуқсонҳои коррекционӣ роҳандозӣ кунад, то қори логопедҳо тавассути тавсияҳои илмӣ-амалии

пешниҳодгардида ислоҳ ва ба низом дарояд. Лозим ба зикру баён аст, ки тавсияҳои муаллиф дар пешбурди на танҳо усулҳои мпвачуда маъмули логопедия, балки инчунин дарёфти роҳҳои нави ҳалли мушкилоти ислоҳи лакнатзабонӣ кӯмак хоҳанд кард.

Муаллиф дуруст қайд мекунад, ки лакнатзабонӣ як ҷанбаи маъмули осебпазирии нутқ аст ва аксаран дар кӯдакони хурдсол мушоҳида гардида, минбаъд дар сурати ислоҳ нашудан ба инкишофи нутқ ва шахсияти онҳо ҳалал мерасонад, иҷтимоишавии онҳоро душвор мегардонад. Решаҳои асосии пайдоиши лакнатзабонӣ то ҳол ба қадри комил таҳқиқ нашудаанд ва табиист, ки фикру андешаҳои муҳаққиқон низ дар ин росто ягона нест. Аз ин рӯ, зарурати омӯзиши механизмҳои лакнатзабонӣ ва дониستاني хусусиятҳои гуногуни зуҳури он, баргараф кардани нуқсонҳои мавҷуда бо роҳи усулҳои пешрафти илми психология, педагогика ва методика аз ҷониби муаллифи диссертатсия ногузир доништа шуд.

Таҳқиқоти диссертатсионӣ дар асоси талаботҳои амалигардонии Стратегияи миллии рушди маориф дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои то давраи соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҳифзи иҷтимоии маъҷубон (2010), Консепсияи таҳсилоти фарогир (инклюзивӣ) самтҳои асосии рушди таҳсилоти фарогир (2011), Сарқонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон (2017), Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф” (2013), Қонун дар бораи масъулияти падару модар дар тарбияи фарзанд (2011), Конвенсияи байналмиллалӣ оид ба маъҷубон (2018) Конвенсия дар бораи ҳуқуқҳои кӯдак (2010), Эълумияи умумии ҳуқуқи башар (2010), нақшаи кори логопедӣ, нақшаи кӯдакистон, барномаи “Рангинкамон”, нақшаи корҳои илмӣ-таҳқиқотии ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ, нақшаи дурнамои корҳои илмӣ-таҳқиқотии кафедраи педагогикаи махсус ва таҳсилоти фарогир дар мавзӯи «Ислоҳи нуқсонҳои лакнатзабонӣ дар раванди кори таълиму тарбиявӣ» анҷом дода шудааст.

Фарзияи таҳқиқот аз нигоҳи ислоҳи нуқсони лакнатзабонӣ дар кӯдакони синни томақтабӣ пешбинӣ гардида, бино бар ақидаи муаллиф вақте муяссар мегардад, ки агар:

- логопед таҷрибаи дарки хусусиятҳои умумӣ ва фардии суръат ва ритми нутқро дар кӯдакони лакнатзабон дошта бошад;

- дар ислоҳи нуқсонҳои лакнатзабонӣ шароити мусоидро дар робита бо таносуби самтҳои суръат ва ритми нутқро ба инобат гирад;

- ислоҳи нуқсони лакнатзабониро дар кӯдакон вобаста ба хусусиятҳои синну солӣ ва бо истифода аз технологияи муосир ба роҳ монад;

- дар раванди машғулиятҳои логопедӣ истифодабарии технологияҳои навинро вобаста ба имкониятҳои синну солии кӯдакон дуруст ба ҳисоб гирифта тавонад;

- мавриди истифодабарии технологияҳои навин бехатарии саломатӣ, равонӣ ва ҷисмонии кӯдакони синни томақтабиро таъмин карда тавонад.

Барои ноил шудан ба ҳадаф ва асоснокии фарзия **вазифаҳои** зерин ба сомон расиданд:

1. Методологияи омӯзиши ҷанбаҳои фонемии нутқи кӯдакони синни томақтабӣ бо инкишофи умумии нутқ асоснок карда шудааст;
2. Хусусиятҳои сураъатнокӣ ва ритмикии нутқ дар кӯдакони лакнатзабон дар асоси технологияи бозӣ мавриди таҳлил ва омӯзиш қарор ёфтааст;
3. Нақши бозиҳои логопедӣ дар ислоҳи нуқсонҳои лакнатзабонӣ нишон дода шудааст;
4. Дар заминаи корҳои амалии анҷомёфта асосҳои назариявии методологияи фаъолияти бозӣ ҳаҷун технологияи ислоҳи нуқсонҳои гуфтор баррасӣ гардидааст;
5. Навъҳои гуногуни машғулиятҳои логопедӣ барои кӯдакони синни томақтабӣ бо истифода аз усулҳои нави таълим пешниҳод шудааст ва амсоли он.

Дар диссертатсия зикр шудааст, ки истифодаи методологияи фаъолияти бозӣ барои ислоҳи лакнатзабонӣ имкон медиҳад, ки функцияҳои нутқ ислоҳ карда шавад, малакаҳои дурусти нутқ ташаккул ёбад ва кӯдакон ба муоширати озод чалб карда шаванд. Дар робита ба чунин муносибати асоснок таҷрибаи муассисаҳои таълимии томактабии Ҷумҳурии Тоҷикистон омӯхта шуда, маводҳои зарур таҳлил, ҷамъбаст ва хусобанди шудааст.

Таҳқиқоти диссертатсионӣ тибқи барнома ва ҳуҷҷатҳои расмӣ, ташкили озмоиш, таҳлили назариявии сарчашмаҳои педагогӣ ва психологӣ, суҳбат, пурсишнома, мусоҳибаҳо, озмоиш, арзёбӣ, оморӣ, таҳлили назариявӣ ва ҷамъбасту хулосабарорӣ, мушоҳидаи педагогӣ, ташҳиси кӯдакони лакнатзабон, таҳлили самараи фаъолияти амалии кӯдакони дорои нуқсонҳои лакнатзабонӣ дар бозихҳои логопедӣ, методҳои гузаронидани бозихҳои логопедӣ мурағаб ва таҳия шудааст.

Ҳадафи асосии таҳқиқот, чунонки ки муаллиф изҳор дорад, омӯзиши ҳамаҷонибаи логопедӣ, ташҳиси психологию-педагогӣ ва омӯзиши параметрҳои муваққати нутқ дар лакнатзабонҳо ва кӯдакони дар нутқи бенуқсон дар муқоиса муайян гардида, дар раванди озмоиши ташаккулёбанда бо иштироки 18 нафар кӯдакони лакнатзабон аз рӯи методикаи махсус озмоиши логопедӣ гузаронида шудааст. Таҳлили муқоисавии натиҷаҳои таҷрибаҳои назоратӣ ва ташкилӣ имкон додааст, ки самараи усули пешниҳодшудаи ислоҳи нутқ тавассути технологияи бозӣ арзёбӣ гардад.

Навгониҳои илмии таҳқиқот дар ислоҳи лакнатзабонӣ дар кӯдакони синни томактабӣ ва коркарди методикаи таълими логопедӣ буда, дар диссертатсия ҷанбаҳои зеринро дарбар гирифтааст:

- роҳу равиш ва воситаҳои самарабахши таъсир бахшидан ба кӯдакони дорои нуқсонҳои лакнатзабонӣ ба воситаи технологияи бозии самти коррекционӣ муайян гардидааст;

- тавассути таҳқиқоти инструменталӣ хусусиятҳои умумӣ ва фардии тавсифномаи суръатнокӣ-ритмикии нутқи кӯдакони лакнатзабон коркард ва пешниҳод шудааст;

- бо роҳи усули навгонӣ - технологияи бозӣ роҳҳои ислоҳи нуқсони лакнатзабонӣ муайян ва асоснок карда шудааст;

- маълумотҳои нави сифатӣ ва миқдории таҷрибавӣ оид ба хусусиятҳои суръатнокӣ-ритмикии нутқи кӯдакони лакнатзабон, таъсири мутақобила ва динамикаи ҷузъҳои гуногуни просодикӣ, инчунин алоқаи он бо нишонаҳои дигари лакнатзабонӣ ҳини истифода аз технологияи бозӣ тасвир ва тавсиф ёфтааст;

- самт, мазмун, усул ва шартҳои таъсири дифференсиалии маҷмӯи корҳои ислоҳии логопедӣ бо назардошти хусусиятҳои умумӣ ва фардии нутқи кӯдакони лакнатзабон дар раванди истифода аз технологияи бозӣ асоснок шуда, самаранокии он собит гардидааст.

Аҳамияти амалии таҳқиқот имкон медиҳад, ки мазмун ва усулҳои кори логопедии ба эътидол оварда шуда, смтҳои суръатнокӣ-ритмикии нутқи кӯдакони лакнатдошта тавассути ташкили бозӣҳои логопедӣ мураттаб гардад. Муаллиф дар асоси маълумотҳои таҷрибавии ба даст овардашуда меёри ва шартҳои татбиқи равиши дифференсиалӣ ва фардиро дар рафти кори логопедӣ дар робита ба илми забон (лингвистика) ба низом даровардааст. Арзёбии сифатӣ ва миқдории хусусиятҳои суръатнокӣ-ритмикии нутқи кӯдакони ба нуқсони гуфтор гирифтор бо истифода аз усулҳои объективӣ дар ташхиси дифференсиалии нишонаҳо ва сабабҳои лакнатзабонӣ мусоидат намуданд. Барномаи комплекси тартибдодаи муаллиф барои ислоҳи нуқсонҳои нутқ тавассути бозӣ дар амалияи васеи логопедӣ роҳандозӣ карда шудааст.

Диссертатсия метавонад ҳам барои мутахассисони соҳаи логопедия ва ҳам омӯзгорон, мураббӣён ва наздикони кӯдакони гирифтори нуқсони нутқ муфид арзёбӣ мегардад.

Дар диссертатсияи унвончӯӣ якчанд ғояҳои пуларзишро дар самти таҳқиқи масъалаи гузошташуда метавон мушоҳида кард. Чунончи:

1. Муаллиф вайроншавии суръат ва ритми нутқи кӯдакони синни томактабиро бо таносуби гуногуни давомнокии сегментҳо ва коэффисиенти тағирёбии онҳо алоқаманд меонад.

2. Аз ҷониби муаллиф истифодаи усулҳои инструменталӣ барои баҳодиҳии сифатӣ-миқдории суръат ва ритми нутқ дар кӯдакони синни томактабӣ тавсия мегардад, то ки хусусиятҳои умумӣ ва фарии кӯдакон муайян карда шавад.

3. Таҷрибаи кор бо кӯдакони лакнатзабон собит месозад, ки вайроншудани суръат ва ритми нутқ дар кӯдакони синни томактабӣ бо вайроншавии амалиётҳои гуногуни тавлиди баёни нутқ дар самти иштиёқмандӣ (мотиватсия), мантиқӣ, забонӣ, моторӣ, инчунин инхироф дар соҳаи эмотсионалӣ алоқаманд аст.

4. Муаллиф мутмаин аст, ки ислоҳи нуқсонҳои нутқӣ бояд дар заминаи муносибати дифференциалӣ ва фардӣ бо назардошти хусусиятҳои умумӣ ва инфиродӣ барои ба эътидол овардани суръат ва низоми нутқ, динамикаи он, пешгуии илмии асоснокшуда, хусусиятҳои эмотсионалӣ тавассути истифода аз технологияи бозӣ амалӣ мегардад.

Муаллиф дар натиҷаи таҳлил ва омӯзиши генезиси масъала ба хулоса меояд, ки раванди лакнатзабонӣ ва зухуроти он бештар аз хусусиятҳои психофизикии кӯдак ва шахсияти ӯ ба зухур меояд. Аз ҷумла, ӯ дуруст изҳор мекунад, ки дар анамнези кӯдакони лакнатзабон таъсири хатарҳои табиати экзогенӣ ва эндогенӣ, паст будани соҳаи нейробиологии кӯдак ба мушоҳида мерасад. Бори невропатикии кӯдакон дар изтироб, гиря дар кӯдакӣ, дар вайроншавии хоб, ғизо, дертар - дар тарси шаб, тарси танҳо будан дар як хучра, аксуламалҳои истерикӣ зохир мешавад. Аз ҳамин сабаб ҳам дар кӯдакон ақибмондаи инкишофи нутқ ихтилоли тарафҳои динамикии нутқ, вайрон кардани талаффузи садо ба мушоҳида мерасад.

Дар рисолаи унвонҷӯй таҳия ва коркарди барномаи таълимии махсус барои мутахассис-логопед хангоми кор бо кӯдакони нуқсонӣ нутқдошта аз падидаҳои навини таълим дар ин самт ба чашм мерасад.

Натиҷаҳои бадастома дар партави истифода аз пойгоҳи методологӣ ва назариявии пажӯҳиш, аз ҷумла, таъя ба маҷмӯи усулҳои назариявӣ ва таҷрибавии таҳқиқот, ки ба мавзӯ ва ҳадафҳои пажӯҳиш созгор ва мувофиқ аст; таҳлили шароит ва натиҷаҳои фаъолияти таҷрибавӣ-озмоишӣ; тасдиқи пешбиниву андешаҳои, ки дар фарзия ва ғояи пешбарандаи диссертатсия ба миён гузошта шуд; тафтиши маводҳои озмоишӣ дар низоми таҳсилоти олии омӯзгорӣ; таҷрибаи амалии фаъолияти касбӣ ва педагогии муаллифи рисола асоснок мегардад.

Дар рисола зимни баррасии масъалаи ислоҳи нуқсонҳои нутқи кӯдакон тавассути технологияи бозӣ, маводи зиёди назариявӣ мавриди таҳлил ва баррасӣ қарор ёфта, дар асоси таҳлили муқоисавии андешаҳои муҳаққиқони ватанию хориҷӣ нақш ва мақоми технологияи муосири педагогӣ дар самарабахш шудани фаъолияти таълимӣ арзёбӣ шудааст.

Зимни омӯзиш ва таҳлили диссертатсияи Салямова Дилафрӯз муайян карда шуд, ки муаллиф мувофиқи ҳадафҳои гузошта назари бодикқат ба андешаю ақидаҳои олимони ватанию хориҷӣ намуда, дар асоси маводи таҳлилшуда ислоҳи нуқсонҳои нутқи кӯдаконро тавассути технологияи бозӣ коркард ва мавриди амал қарор медиҳад.

Муаллиф дуруст қайд мекунад, ки ҷомеаи муосир дар назди логопед вазифаҳои ҷиддӣ мегузорад, то ӯ тавонад ба шароити таҳаввулпазири ҳаёт устуворна қадам гузорад, донишҳои заруриро аз худ карда, дар амалия истифода намояд. Аз ин лиҳоз, ислоҳи нуқсонҳои кӯдакони лакнатзабон тавассути технологияи муосири педагогӣ аз масъалаҳои муҳим ба шумор рафта, мубрамияти проблемаи таҳқиқотро афзун мегардонад.

Рисола тибқи талабот ба диссертатсияҳои номзадӣ таҳия шуда, он аз муқаддима, ду боб, хулоса, руйхати адабиёт мураттаб ёфтааст. Дар муқаддима аҳаммияту дараҷаи омӯзиши мавзӯ, мақсаду вазифаҳои

тахқиқ, сарчашмахову усулҳои пажӯҳиш, навгонихо, арзиши назарию амалии рисола, нуқтаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшавандаи диссертатсия аз назари илмӣ ҷаҳеҳу ва комил муайян карда шудааст.

Дар қисмати муқаддима талабот доир ба иҷрои кори таҳқиқотӣ риоя гардида, ҳар бахш бо низоми муайян пай дар пай оварда шудааст.

Боби якуми диссертатсия “Асосҳои назариявӣ ва методологии таҳқиқи масъалаҳои пайдоиш ва ислоҳи нутқи кӯдакони лакнатзабон” унвон дошта, дар он сабабу омилҳои пайдошавии осеби лакнатзабонӣ дар кӯдакони синни томактабӣ дар адабиётҳои педагогӣ, равшаносӣ ва методӣ, ҳамкориҳои логопед, мураббӣ ва оила дар ислоҳи нуқсони лакнатзабонии кӯдакон, технологияи педагогии ислоҳи лакнатзабонӣ кӯдакони синни томактабӣ мавриди муҳокима ва баррасии комил қарор ёфтааст.

Боби дуюми диссертатсия - “Технологияи педагогии ислоҳи лакнатзабонӣ дар кӯдакони синни томактабӣ” масъалаҳоеро амсоли технологияи педагогии ислоҳи лакнатзабонӣ дар кӯдакони синни томактабӣ, татбиқи технологияи педагогии ислоҳ намудани нуқсони лакнатзабонии кӯдакони синни томактабӣ, ҷамъбасти озмоиш ва натиҷаҳои бадастомада дарбар мегирад. Муаллиф дар ин боб тазаққур меҳад, ки интиҳоб ва истифодаи ин ё он усули амалӣ, аёнӣ ва шиғохиро хусусияти нуқсони нутқ, мувзӯъ, ҳадағҳо ва вазифаҳои ислоҳӣ-логопедӣ, марҳилаи қор, синну сол, хусусиятҳои фардии-психологии кӯдак муайян мекунад. Зиёда аз ин, дар ҳар як марҳилаи кори логопед самаранокии азҳудкунии малақаҳои дурусти нутқ тавассути ғурӯҳи мувофиқи усулҳо таъмин мегардад.

Дар диссертатсия собит шудааст, ки дар кӯдакони хурдсол захираи луғавӣ, тасаввурот дар бораи муҳити атроф маҳдуд буда, дар нутқи онҳо қалимаҳои ба мавзӯҳои ҳаррӯзаи маишӣ бахшидашуда нисбатан бештар истифода мегардад. Аз нуқтаи назари психологӣ дар хурдсолон тағакқури аёнӣ - амалӣ ва аёнӣ - образӣ нисбат ба тағакқури мантиқӣ бартарӣ дорад.

Муаллифи диссертатсия ба хулоса меояд, ки дар соҳаи педагогикаи коррексионӣ таҳқиқотҳои назариявӣ озоиш, ки ба омузиши имкониятҳои истифодаи технологияҳои иттилоотӣ дар ҷараёни таълими фанҳои касбӣ, аз ҷумла логопедия, равона шудаанд, хеле каманд. Набудани усули ягонаи истифодаи технологияи таълиму тадрис дар роҳи ислоҳи нуқсонҳои гуфтор ва нутқ мунтазам гузарондани таҳқиқотҳои илмиро дар ин самт тақозо мекунад.

Дар рисола фарзияи таҳқиқот вобаста ба таҳия, коркарди масъалаи мавриди назар дар раванди кор бо кудакони лакнатзабон собит гардида, татбиқи пурраи худро пайдо кардааст.

Дар қисмати ҷамъбасти диссертатсия аз ҷониби муаллиф тавсияҳо ҷиҳати истифодаи натиҷаҳои амалии таҳқиқот пешниҳод шудааст. Аз ҷумла, қайд мегардад, ки таҳқиқотҳои минбаъда оид ба ислоҳи нуқсонҳои нутқи кудакони томактабӣ бо истифода аз барномаву технологияҳои компютери таълимӣ ва фароҳам овардани шароитҳои психологию педагогӣ ва татбиқи технологияҳои инноватсионӣ бояд ҳаллу фасл гардад.

Эродҳо оид ба кори таҳқиқотӣ

Дар баробари дастовардҳо дар диссертатсия ва фишурдаи он баъзе камбудҳои ба назар мерасанд:

1. Дар қисмати дараҷаи таҳқиқи мавзӯи илм асарҳои мавҷуда оид ба нуқсонҳои лакнатзабонӣ дар ҷумҳури ва хориҷи кишвар, аз ҷумла, Федератсияи Руссия мавриди омузиш ва таҳлилу ҷамъбаст қарор нагирифтааст. Чунончи, асарҳои Алмазова Е.С., Беякова Л.И., Выготский Л.С. (Основы дефектологии), Глухов В.П. (Основы коррекционной педагогики) ва амсоли он.

2. Дар саҳифаи 143-и диссертатсия ислоҳи лакнатзабонӣ дар кудакони синни томактабӣ бо ёрии машқҳо ва бозӣ баён гардида, аз ҷумла чунин вазифаҳо гузошта шудааст: ташаккул додани малакаҳои муошират дар кудакони таҳсилоти томактабӣ, ки лакнатзабонӣ доранд; ташаккули фасеҳи нутқ дар кудакони таҳсилоти томактабӣ; инкишофи захираи луғавии пассивӣ ва фаъол. Хуб мебуд агар роҳу равиши

ташаккули малакаҳои муошират, инкишофи захираи лугати фаъол ва пасив шарҳу эзоҳ дода мешуд.

3. Дар баъзе саҳифаҳои диссертатсия ва фишурдаи он хатоҳои имлоӣ, мантиқӣ ва техникӣ ба назар мерасад, ки дар оянда ба назари эътибор бояд гирифт.

4. Номи мавзӯи диссертатсия андаке ба таҳрири мантиқӣ ниёз дорад. Таклифи мо: “Заминаҳои пайдошавии ё лакнатзабонӣ ё нуқсонҳои гуфтор ва нутқ дар кӯдакон ва технологияи бартарфсозии он”, зеро нуқсон ва лакнат аз ҷиҳати маъно ба ҳам наздиканд..

Камбудихои зикршуда ба ҳеҷ вачҳ арзиши комили илмӣ ва дастовардҳои назарраси диссертатсияи Салямова Дилафрӯз Нарзимуродовнаро дар ҳудуд ва микёси проблемаи таҳқиқшуда ҳалалдор намекунад. Дар ҳаллу ҷасли вазифаи пешгузошташуда диссертант далелу маводҳои заруриро ба таври возеҳ ва васеъ истифода кардааст. Муаллиф аз адабиёти илмии зарурӣ дар самти масъалаи гузошташуда дар робита бо мавзӯи таҳқиқот муваффақ шуда, онро дар сатҳи хуб ба анҷом додааст.

Этимоднокии натиҷаҳои бадастома дар партави истифода аз пойгоҳи методологӣ ва назариявии пажӯҳиш; таъя ба маҷмӯи усулҳои назариявӣ ва таҷрибавии таҳқиқот дар робита ба мавзӯъ ва ҳадафҳои пажӯҳиш, таҳлили натиҷаҳои фаъолияти таҷрибавӣ-озмоишӣ сурат гирифта, андешаҳои дар фарзия ва ғояи пешбаранда ба миён гузошташуда тасдиқ ёфта, тафтиши маводҳои озмоишӣ, таҷрибаи амалии фаъолияти касбӣ ва педагогии муаллифи рисола хуб асоснок шудаанд.

Автореферат, китобу дастур ва мақолаҳои нашрнамудаи диссертант муҳтавоии асосии диссертатсияро инъикос менамояд. Мазмуни таҳқиқоти диссертатсионӣ бо соҳаи зерини шиносномаи ихтисоси 13.00.03 - Педагогикаи коррекционӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия) пурра мувофиқат мекунад.

Ба андешаи мо, диссертатсияи Салямова Дилафрӯз

Нарзимуродовна дар мавзуи “Заминаҳои пайдошавии нуқсони лакнатзабонӣ дар кӯдакон ва технологияи бартарарфсозии он” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 - Педагогикаи коррекционӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия) таҳқиқоти анҷомёфтаи илмӣ дар соҳаи педагогикаи ватанӣ мебошад.

Диссертатсия ба талаботи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба талаботи пешниҳоднамудаи бандҳои 31 ва 33-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ”, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-уми июни соли 2021 тасдиқшуда пурра ҷавобгӯӣ буда, муаллифи он Салямова Дилафрӯз Нарзимуродов барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.03 - Педагогикаи коррекционӣ (сурдопедагогика ва тифлопедагогика, олигофренопедагогика ва логопедия) сазовор мебошад.

Муқарризи расмӣ:

доктори илмҳои педагогӣ, профессори
кафедраи забоншиносии умумӣ ва
типологияи муқоисавии
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон,
профессор

Негматов Садуллоҷон Эргашевич

Маълумот барои тамос:

734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17.

Телефон: (+992) 918506318.

E-mail: snegmasi@rambler.ru

Имзои С.Э. Негматовро тасдиқ менамоем.

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

 Тавкиев Э.